

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 95.

Z KRAKOWA DNIA 25. LISTOPADA 1812 Roku WE SRODĘ.

Z Warszawy d. 17 Listopada.

Ministerium Sprawiedliwosci

Podaje do wiadomości publiczney, iż N. Pan Dekretem swoim w dniu 30 Paźdz. 1812 roku w Dreźnie wydanym raczył łaskawie mianować Ur. Franciszka Lisieckiego, dotąd aplikanta przy Trybunale cywilnym Iwszey Instancyi Departamentu Kaliskiego, Pisarzem aktowym i konserwatorem hipotek Powiatu Wieluńskiego, w miejsce zeszłego z tego świata Ur. Czapskiego.

Pod d. 2 Listopada.

W. Józefa Kęszyckiego Sędzią Pokoju Powiatu Poznańskiego, w miejsce uwolnionego tymże Dekretem W. Karola Zerobńskiego.

Pod d. 5 Listopada.

Notaryuszami Depar. Krakowskiego: Ur. Walentego Lichockiego. — Andrzeia Markiewicza. — Floryana Choynackiego. — Woyciecha Olearskiego.

Notaryuszami zaś i Konserwatorami Hipotek.

Ur. Antoniego Szatowicza, do Powiatu Szkalimirskiego. — Ur. Antoniego Kawckiego, do Powiatu Hebdowskiego. — Ur. Szymona Przedpeńskiego, do Powiatu Stobnickiego. — Ur. Marcina Romanowskiego, do Powiatu Szydłowskiego. — Ur. Stanisława Morawskiego, do Powiatu Jędrzejow-

skiego. — Ur. Józefa Wiślickiego, do Powiatu Olkuskiego. — Ur. Jozefa Chodorowicza, do Powiatu Pilickiego. — Ur. Ignacego Główczewskiego, do Powiatu Lelowskiego.

Notaryuszami.

Ur. Józefa Przemyskiego do Powiatu Miechowskiego. — Ur. Dyonizego Kozieradzkiego, do Powiatu Jędrzejowskiego. —

Nakoniec.

Raczył się przychylić (do tranzlokacyi) Ur. Antoniego Sokołowskiego Sędziego Trybunału I. Instancyi Dep. Krakowskiego na Sędziego do Trybunału Siedleckiego, a zaś Ur. Jana Trzetrzewińskiego Sędziego Trybunału Siedleckiego na Sędziego do Trybunału Krakowskiego. W Warszawie d. 13 Listopada. 1812.

Akces do Konfederacyi JW Pawła Hr. Grabowskiego Generała Inspektora woyska W. X. Litt. Orderow Polskich Kawalera.

Wiekami, pracą i blizny, a bardziey żalem, cierpieniem nad utratą ukochanej oyczyzny, więcey udręczeniem moralnem duszy, niż fizycznemi bolegliwościami flagrane mając siły, udałem się był pod ciepleysze słońce Południowej Europy, dla poratowania nadwątlonego zdrowia. Lecz na odgłos odradzającej się Oyczyzny pod opieką Naypotężniejszego Monarchy, Naywiększego wszytkich wiekow

meża, zapomniawszy o sobie, i zdrowiu, oyczyznę nad wszystko przekładając, pospieszałem zwrot mój na świętę przodków ziemię, którą Polską znowu nazwać mnie się godzi, i w stolicy Prowincyi moiej, w naydawniejszem siedlisku Jagiełłów, skory zawsze do wszelkich związków chwalebnych i zbawiennych, iak stroniący stałe od szkodliwych i nagannych, na kray intrygą lub przemocą, zdradą lub orężem przez nieprzyjaciół imienia Polskiego narzucanych, śpieszę się z iawnem wyznaniem, iż przystępuję do Aktu Konfederacyi Jeneralney pod dniem 28 Czerwca r. b. pod hasłem, żyć Oyczyzna, żyć Polska! ogłoszoney, a pod slyrem szanownego męża tyłu czyny około dobra powszechnego i świetnie w całym kraiu znanego zawiązaney; — Przystępuję do tego związku świętego, którego wszystkie zbawienne widoki, szlachetne zamiary, i wspaniałe upomnienia uwielbiając tem chętniey, śmieley i czyłem sumieniem, że wierny jednemu Bogu przodków moich, nigdy nie uchyliłem głowy, ani zgiąłem kolana przed cudzemi Bogi; — wierny moiej Oyczyźnie, imienia Polaka nigdy się nie wyparłem, iey tylko służyłem, i o iey powstaniu nigdy nie wątpiłem. — Miałąc stałe oczy zwrocone na tego Zestańca Sprawiedliwego Boga i przebłaganych Niebios, który ją teraz wskrzesza, głosząc w obliczu całego narodu nie nowe i nie obce, bo zdawna przez ciąg życia moiego we wszystkich czynach dobrze iemu znane serca i duszy moiej uczucia i sołenne oświadczenia, iż resztę sił, zdrowia i życia, chętnie poniosę w ofierze na usługi ukochaney Oyczyźnie Polsce!

Dan w Wilnie d. 20 Paźdz. 1812.

Dyrektor Jeneralny Administracyi Woienney.

Ciągła gorliwość płci piękney, która dośłatecznie przekonywa, iże zawsze stałe przyiązanie do oyczyzny jest iey udziałem, stałe się mnie powodem do podania publiczney wiadomości osoby, które pośpieszyły z przestaniem szarpiy i bandażów do lazaretów woyska narodowego: — Z ofiar w Departamencie Radomskim przez ręce JW. Prefekta szarpiy funtów 219, bandażów sztuk 360; starczyzny funt. 20. — Od bezimienney Damy przez ręce JW. Prefekta Dep. Poznańskiego w dwóch paczkach szarpiy funt. 9 łot. 22; tudzież przez tegoż od JW. Szczanieckiey z Wąsowa szarpiy funt. 9, łot. 3, bandaży sztuk 100. — Od W. Barbary Marczewskiey 12stoletniey z Depar. Radomskiego, Powiatu Kozienickiego szarpiy f. 18. — Od W. z Lasockich Kucharskiey szarpiy f. 10 łot. 24, bandażów sztuk 12. — Od W. Horochowey z Mydłowa w Dep. Radomskim szarpiy z bandażami funt. 12. — Od W. Gorzkowskiey przez W. Podprefekta Powiatu Częstochowskiego szarpi funt. 4. — Od W. Meglianowey szarpi f. 3. — Z ofiar w Powiecie Radomskim Departamencie Kaliskim, a mianowicie od WW. Tymowskiey z Kobielic, Kobielskiey z Babczowa, WW. JPanien Bąkowskiey z Przeręb, Starczewskiey z Huty, Strzeleckiey z Bielik, Dobieckiey z Smotryczowa, W. JXiędza Proboszcza z Gidłow, i Włościan z Gostawic, w ogole szarpi funt. 20, łot. 26, kompresow funt. 4 łot. 10.

Niech własne serc waszych uczucia, i wewnętrzne przekonanie, że ulga, którą w pomoc i ostodzenie cierpień przybywacie oyczyfłym woioownikom, złożonym na

tożu bólow i śmierci, jest działana ręką familij lub przyjaźni, będzie waszą nagrodą, mimo błogosławieństw i wdzięczności doznających waszego daru. Kiedyż słuszniey, kiedyż właściwiey, czyny wasze godne uwielbienia dopeñniane bydź winny, jeżeli nie teraz, gdy takowych potrzeba wraz z patryotyzmem łączy się! —
W Warszawie d. 12 Listopada 1812.

Jenerał Dywizyi, Dyrektor Jener.

Adm. Woien. Zast. Mini. Woyny

J. Wielhorski.

Ordonnator Sek. Jenerałny D. A. W.

W. Wilkoszewski.

Z Paryża d. 7 Listopada.

Monitor dzisiejszy zawiera kilka oddzielnych doniesień Xięcia Elchingi i Xięcia Eckmühl o rozprawie pod Smoleńskiem, tudzież Króla Neapolitańskiego, Wicekróla Włoskiego, Xięcia Elchingi i Xięcia Poniatowskiego o bitwie pod Mezzayskiem. Osnowa ich zgadza się z Biuletynami, że bitwa właściwie przez zdobycie redut Moskiewskich i opanowanie wsi Borodyna rozstrzygniętą była.

(Gdy wypadai tych działań wojskowych z poprzednich biuletynow W. wojska już są wiadome, i szczegóły ich z innych doniesień także w gazecie naszey umieszczone byty, przytoczymy więc tylko z nich następujące ieszcze zdarzenia:)

W nocy z dnia 6go na 7my odebrał Król Neapolitański rozkaz urzędzenia bitwy. O godzinie 5tej z rana stanęły przed redutą 1wszy, 2gi i 3ci korpusy, gotowe do uderzenia. Dowiedziawszy się Cesarz, że Xiąże Eckmühl raniomy, rozkazał Królowi Neapolitańskiemu obiać dowodztwo nad pierwszym korpusem, gdyby Xiąże nim nie mógł dowodzić; ale że tylko dośłał struczenia, zatrzymał więc dowodz-

two, a Cesarz kazał Królowi iść naprzód dla dowiedzenia się, co się przy redutach dzieie. Druga reduta już była zdobytą, a kiryssery Moskiewscy, którzy ją znowu odzyskać chcieli, dzielnie odpartemi byli; przy której okoliczności popisał się pułk Wirtemberski Beurmana. Poczem Jenerał Caulincourt odebrał rozkaz, aby z zga dywizyą kirysserow oczyścić posadę na lewey stronie od wielkiej reduty, która wielce szkodziła, i samą redutę opanował. Pogromił on wszystko, co mu się tylko nawinęło, i zdobył redutę, ale przy niey śmierć znalazł. Dla odebrania iey na powrot, wyruszyli Moskale i gwardye ich w massach, ale odpartemi byli ogniem kartaczowym z 8działowey batteryi na nich miotanym; a gdy Cesarz przybył do Króla, już nieprzyjaciel z artyleryą swoją do lasu pociągnął.

Wicekról Włoski miał rozkaz opanowania wsi Borodyna, przy zdobyciu której poległ Jenerał Plauzonne. Gdy wielka reduta Moskiewska 80 działami osadzona przez 3oty pułk liniowy bagnetem zdobytą była, Jenerał Bonami raniomy dostał się w niewolę, i musiano redutę opuścić; ale dywizye Jenerałow Gerarda i Broussiera odebrały ją na powrot. Główne uderzenie, ze strony nieprzyaciół z liczną jazdą i artyleryą dla odebrania wsi Borodyna, dzielnie odpartem było, przy której okoliczności Kroaci się popisali, a Moskiewski pułk huzarow z gwardyi niezmiernie ucierpiał.

Xiąże Poniatowski mając do czynienia z znacznie przemagającym nieprzyacielem, nie mógł zrazu spędzić go z pagorkow na lewem skrzydle będących. Lecz gdy uderzenie na środek nieprzyacielski dobrze się udało, przypuścił Xiąże

znowu atak, a to z pomyslnym skutkiem. gty korpus, którym Xiążę Poniatowski dowodzi, miał do czynienia z korpusem Moskiewskim Jenerała Tuczkowa; ten zaś składał się z dywizyi grenadyerow Strogonowa, nazwaney drugą gwardyą, i z dywizyi Kanowiczowa, tudzież z dwóch batalionow grenadyerow, dwóch pułkow milieyi, pułku ułanow i pułku huzarow. Tenże Xiążę donosi, że przeszedł do niego officer Moskiewski rodem Polak żądając wejść w służbę Polską. Będzie można od niego dowiedzieć się ważnych rzeczy, i dla tego postanym był do Cesarza.

N. Cesarz wyrokiem w główney kwarterze Moskwie pod d. 15 Listopada wydanym zapewnił dzieciom poległego Jenerała dywizyi Giudyn tytuł baronowski i po 4000 fr. rocznego dochodu.

N. Król Katolicki opuścił d. 16 Listopada Walencyą, udając się na czele woysk środkowego i południowego, którym Xiże Dalmacyi (Marsz. Soult) dowodzi, do Madrytu.

Listy z Wittoria donoszą, iż weszli do Burgos żołnierze Francuzcy porwali Jenerała Dubreton, który tak dzielnie broił tego zamku przeciw Lordowi Wellington, na ręce i nosili w tryumfie po mieście, dla okazania mu swojego uszanowania za tę piękną obronę.

Marszałek Xiże Raguzy (Marmont) przejechał przed 14 dajami przez Tolozę udając się do Francyi.

Względem tego roczniego wystawienia dzieł kunsztu w Paryżu tak Dziennik państwa mowi:

"Jeżeli następ pięknych kunsztow zabosujemy do pomnożoney Herby kunszt-

mistrzow, tedy żadna część naszej flatyfiki nie będzie nad tę zupełniejszą. Przewrawszy bowiem katalog sali kunsztow dziesięciu lat ofiatnich, znajdziemy, iż malarstwo, które w 1800 roku miało tylko 384 sztuk, w roku 1802 dostarczyło ich 409; w roku 1804 pięć set sześćdziesiąt; w 1806 pięćset siedemdziesiąt dwie; w 1809 sześć set trzydzieści jedna; w 1810 ośm set siedemdziesiąt; a tego roczni katalog ma 1001 Numer. Następ snycerstwa nie jest tak szybki; wszelako, chociaż liczba jego dzieł nie wnosila w roku 1800 tylko 52 doszła jednak w roku 1810 do 133, a w terażniejszym roku liczy 156. Tak sam zachodzi stosunek w sztycharstwie. Budownictwo ma tylko 11 Numerow. Zapewniaia, iż liczba obrazow byłaby daleko większa, ale kommissya examinacyjna odrzuciła ich kilka set. Nie można iey tego mieć za złe, owszem zasługuie na wdzięczność publiczności, że czyni kunsztmistrzow baczniejszymi na przyszłość.

— Dnia 9. —

Dzisiejszy Monitor ogłosił
Dwudziesty piąty Biuletyn Wielkiego
Wojska

W Nalskoe (1) d. 20. Października 1812
Wszyscy chorzy, którzy znajdowali się w lazaretach miafla Moskwy, odesłanymi zostali d. 15, 16, 17 i 18 za Mozaysk i Smoleńsk. Zdobyte prochownice, amunicya, mnogość rzadkości i trofeow upakowane i d. 15 opeśtanemi zofiaty.

Woysko odebrało rozkaz opatrzania się na 20 dni w suchary i bycia w gotowości do drogi. Cesarz opuścił d. 19 Moskwę i tego samego dnia główna kwatery

(1) O 35 wiorst (5 mil) od miasta Moskwy nad rzeką Moskwą, niedaleko Zbenigruda.

znaydowała się w Desznie. (2)

Kremlin został uzbrojony i umocniony, i razem podłożono pod niego miny, ażeby mógł być na powietrze wysadzony.

Jedni mniemają, iż Cesarz poydzie z wojskiem do Tuli i Kaługi, dla przeprowadzenia w tych prowincjach zimy, zostawivszy osadę w Kremlinie, dla zapewnienia posiadłości miasta Moskwy; drudzy, że każe Kremlin na powietrze wysadzić, pozostawiając jeszcze publiczne gmachy spalić, i zbliży się o 100 mil francuzkich do Polski, dla zaięcia zimowych leż w kraju przyziacielskim, ściagnienia do siebie z większą łatwością znajdujących się w magazynach w Gdańsku, Kownie, Wilnie i Mińsku zapasow i wypocznienia po trudach wojenaych. Ostatni dodają, że Moskwa leży o 180 mil francuzkich ztey drogi od Peterzburga, gdy z Witepska nie ma iak 130 mil francuzkich do Peterzburga; że z Moskwy do Kiowa jest 218 mil francuzkich, a z Smoleńska tylko 112, skąd wnoszą, iż Moskwa nie jest stanowiskiem wojskowym, a w politycznym względzie nie ma ta stolica żadnego znaczenia, ponieważ jest spalona i na cały wiek zniszczona.

Nieprzyiaciel wystawia wiele kozakow w pole, którzy stają się przykremli naszej jazdzie. Na stojącą pod Winkowem przednią straż jazdy napadła horda kozakow, i była już w obozie, nim jazda zdążyła dosiądź koni. Zabrała Jenerałowi Sebastyaniemu 100 taborowaych wozow i blisko tyleż jeńcow. Król Neapolitański stanął natychmiast na czele kiryссерow i karabinierow, uderzył na 4 bataliony lekkiey

piechoty, które nieprzyiaciel na wsparcie swoich kozakow postawił, rozbił je i w pień wyciął. Jenerał Deri, adjutant Królewski i waleczny officer, poległ w chwalebney tey dla karabinierow potyczce.

Wicekiól Włoski przybył do Femińskiego. (3) Całe wojsko jest w marszu.

Marszałek Xże Trewizy (Mortier) pozostał z załogą w Moskwie.

Pora roku jest tak piękna, iak w Francyi w Październiku, lub jeszcze cokolwiek ciepleysza. Ale na początku Listopada zaczyna być zimno. Wszystkie dają poznać, iż należy zimowe leże zaiąć; nadewszystko potrzebuie ich jazda. Piechota skrzepiła się w Moskwie i znajdui się w dobrym bardzo stanie.

Z Amsterdamu odebraliśmy list następujący:

"Wiele Gazet Niemieckich doniosły przed kilku tygodniami, iż rząd Ziednoczonych Stanow Ameryki zawiesił wypłatę prowizyi od kapitałow pożyczonych w Europie, i że doniosł o tem kupcom Amsterdamskim. Wiadomość ta jest zmyślona; kapitaliści nasi mają przeciwnie największe zaufanie w rzetelności rządu Ziednoczonych Stanow. Ci którzy rozpuścili tę wieść w gazetach, chcieli zapewne wzmówić w publiczność, iż Amerykanie nie są w stanie woiować przeciw nieprzyiacielowi lądu, i że ich rząd uciekać się musi do nadzwyczajnych środków dla popierania chwalebney walki, którą rozpoczął. Wieść ta miała iednak nielaki wpływ na bieg papierow amerykańskich, ponieważ wszędzie znajdui się boiaźliwi ludzie; lecz od onegdaysza podniosły się

(2) O 35 wiorst (5 mil) od Moskwy za Pakrą.

(3) O 60 wiorst (8 1/2 mil) od Moskwy nad Narą na drodze do Borowiska.

znowu też papiery. Bankierowie Staphorst, Kettwich, Voombegh i Borski z Wasingtonu donoszą, iż prowizya od kapitałów zaciągnionych przez nich dla Zjednoczonych Stanów, która przypadała d. 1go Stycznia i d. 1go Kwietnia 1812, zapłaconą będzie pierwszych dni Listopada.

Z Londynu d. 31 Października.

Odebraliśmy listy z Alikantu, i z żalem wyczytaliśmy z nich, iż wyprawa Jenerała Maitlanda, o której tak sobie wiele obiecywaliśmy, i która miała dosyć czasu do przeszkodzenia połączeniu się wojsk Francuzkich, stoi dotąd nieczynną pod murami Alikantu. Spodziewamy się jednak, iż odmiana w dowodztwie, zrządzi także odmianę w działaniach wojskowych. Jenerał Ross objął po Maitlandzie dowodztwo.

Admirał Bentink uda się do Peterzburga, i chce rządowi Moskiewskiemu usługi swoje poświęcić.

Z żalem donieść musimy, iż najdawniejszy i najznakomitszy dom, który największy handel z Danią prowadził, znaczny zrobił bankrut.

Dwóch jeńców Francuzkich otrzymało wolność i pozwolenie powrotu do cyczyny. Jeden z nich jest młody i waleczny żołnierz, który przez swoją ludzkość zasłużył na ten wzgląd. Po przypuszczonym nadaremnie do Badaioz szturmie znalazł Angielskiego Jenerała Walker ranionego i krwią oblanego na skale leżącego. Wziął go na barki i zaniósł do lazaretu Francuzkiego, gdzie był z wielką starannością wyleczony. Jenerał zapytał się o jego nazwisko i przyrzekł mu za tak znakomitą usługę wdzięczność swoją, gdyby się kiedy sposobność nadarzyła. Żołnierz ten dostał się potem

w niewolę Angielską i zgłosił się do Jenerała Walker, który wytlarzał się o jego uwolnienie.

Z Kopenhagi d. 7 Listopada.

Z Peterzburga wywieziono niedawno 20 kupców na Syberją, których miano w podeyrzeniu, iż sprzyiają Francuzom.

Jenerał Hrabia Liewen mianowany jest Moskiewskim Ambasadorem w Peterzburgu.

Z Korser piszą pod d. 4 Listopada: Konwoy idący z północy zarzucił wczoraj w wieczor między Langeland i Langland kotwice, a dziś rano udał się ku południowi pod żagle. Jeden liniowy okręt i kuter pozostały się od tego konwoju na Betcie i stanęły o półtorej mili od Korser na kotwicach.

Z Filadelfii d. 24 Września.

D. 18 Czerwca Zjednoczone Stany Ameryki wydały Angli wojnę, a d. 10 Sierpnia pokazało się już na morzu 90 Amerykańskich kaprow. Przed 12 Września kaperskie te flaki zabrały 145 kupieckich okrętów Angielskich i do Amerykańskich portów przyprowadziły. Ładunek niektórych wynosił do 2 millio-nów franków wartości. Amerykańskie okręty zabrały także Angielską fregatę o 44 działach i korwetę o 20tu. Dnia 16go Września liczone 107 uzbrojonych lub uzbrajających się kaprow z samej prowincyi Massachusset, które wszystkie przed końcem Października na morzu bydź musiały. Do tegoż czasu Prezydent Zjednoczonych Stanów wydał już był 640 patentów na okręty kaperskie.

Z Monachium d. 26 Października.

Gazeta rządowa zawiera edikt względem utworzenia żandarmeryi w Królestwie Bawarskiem. Milicya policyyna i

korpus celny zniesione. Zandarmerya składać się ma z 348 jazdy i 1332 piechoty, oprócz sztabowych i wyższych oficerów. Cały korpus podzielony będzie na trzy legie. Szefowie mieszkań będą w Monachium, Augsburgu i Ratisbonie.

Z Berlina d. 30 Października.

Jenerał Waltersdorf Minister Duński przy dworze Francuzkim, który tu oczekiwał paszportu do Wilna, wyjechał stąd onegdaj do tegoż miasta, odebrawszy bardzo grzeczne zaproszenie od JO. Xcia Basano.

Przed kilku dniami przybył tu oddział jeńców Moskiewskich, zabranych w ostatnich potyczkach w Kurlandyi; między niemi było kilku oficerów z tegoż narodu.

Z Inspruka d. 28 Października.

W niedzielę przed samą osmą z rana, uczuliśmy trzęsienie ziemi, które trwało prawie przez minutę.

Z Buenos - Ayres d. 10 Lipca

Znacana liczba Hiszpanów Europejskich, uknowała była w tutejszey stolicy okropny spisek, o którym potomność ze drzeniem słyszyć będzie. Przedsięwzięli oni środki buntownicze pod czas iedney z tych nocy, kiedy zaufanie albo raczey niedbalstwo oddziałów wojskowych, sorawiało im nadzieję pomyslnego skutku. Ułożenie planu powierzone było Hiszpanowi, Marcinowi Alzaga, znanemu z ducha przewrotu i śmiałości. Tym końcem przybrali do swoich kompanij i do swoich pułków takich oficerów, o których byli pewnemi. Mnich Betlemita, Józef Deles Animas dowodził naczelnie jazda. Szpital przychodzących do zdrowia, miał służyć za miejsce zebrania się wszystkich spisko-

wych. Naypierwszym ich zamiarem było zaiąć główną wartę i koszary; a obiecując sobie pomoc od wszystkich Hiszpanów, uwolnionych ze służby, przeznaczyli im ważniejsze miejsca do strzeżenia, sami zaś mieli uzbraiać spiskowych celujących w odwadze i zdatości. Jazda miała zabrać park artyleryi; folicą miał rządzić herszt spisku, Marcin Alzaga, a to nie zależąc od rządu w Monte-Video, aż do postanowienia w tey mierze czegoś pewnego przez Stany Hiszpańskie.

Wywod sprawy przeciw spiskowym wykazał nam powyższe szczegóły, lecz Bóg, który czuwa nad dobremi, dozwolił odkryć spisek właśnie w ten czas, kiedy miał wybuchnąć. Jeden z spiskowych wydał się niebacznie przed niewolnikiem, który słuchając głosu ludzkości uwiadomił o tem ufność iego posiadającą osobę; tym więc sposobem, rząd dowiedział się o buncie. Rozstrzelano natychmiast trzech spiskowych i zwłoki ich wystawiono na widok publiczny. Zdrayca Alzaga, dowiedziawszy się o tem, chciał uciec, lecz w krotce dostał się w moc sprawiedliwości, która wymierzyła na niego karę odpowiadającą iego zbrodniom. Lud wziął się do broni, pochwytał winowayców, a powodując się umiarkowaniem przynoszącym mu zaszczyt, oddał ich w ręce sprawiedliwości. W czasie ich rozstrzelania, lud tłumem zebrany wykrzykiwał: "Niech giną zdraycy!", Muzyka wygrywała pieśni patryotyczne. Nie popełniono żadney zdróżności na osobach lub majątkach Hiszpanów Europejskich.

Z Sztokholm d. 20 Października.

Wszytkie doniesienia, które z Rossyi odbieramy, są bardzo smutne. Wszytkie rzeczy, które iaką wartość mają, wywo-

żą z Peterzburga częścią do Archangelu, częścią do Finlandyi. Listy z Abo donoszą, iż spodziewany tam jest w krotce Baron Armfeld, który ma mieć zlecenie do poczynienia przygotowań na przyjęcie rodziny Imperatorskiej w przypadku, gdyby zmuszoną została opuścić Peterzbürg. Z portu Sztokolmskiego popłynęło do Finlandyi wiele próżnych statków, dla zabrania przywiezionych tam rzeczy, jeżeliby te chciało do Szwecyi przestać.

O wojskowych przedsięwzięciach nie ma tu więcej wzmianki. Większa część pułków powróciła na zwyczajne swoje leże.

Z Konstantynopola d. 10 Października.

Srogość grassującej tu od niejakiego czasu morowej choroby, iako też zwyczajna nieczynność Turków w czasie miesięcznego postu, połączone z częstymi ceremonialnymi odwiedzinami na kilka dni przed i po zaczęciu d. 6 b. m. świąt Bairam, wstrzymały z niemałym uszczerbkiem od dni 14 tak publiczne, iako też prywatne i handlowe sprawy. Rachują z wielkiem podobieństwem, że liczba padłych ofiar okropnej tej choroby tak w stolicy, iako i w tey okolicach wynosi do 70,000. Spodziewać się jednak należy, iż w tym samym stosunku, iak wzmagała się pod czas postu i świąt przez nieuchronne mieszanie się wszelkich klas ludu, zmniejszać się znowu będzie, a z powodu zbliżającej się zimy nakoniec ułanie.

Dla pomnożenia dosyć już wielkiego nieszczęścia tutejszey stolicy, trzeba było, iż w nocy z 25 na 26 p. m. nawiedzoną została okropnym pożarem w okolicy Balat i Fanar, który się aż do Ejub rozciągnął, a w wigilią Bairamu innym pożarem za murami Galaty. Rachują, iż w

tych pożarach, osobliwie w pierwszym, spłonęło większych i mniejszych domów, składów i bud do kilku tysięcy.

Flota, która w środku Września powróciła z odnogi Buiukdere do arsenału, drogo tego pozwolenia W. Sultana przepłaciła, bo morowa choroba zabrała iey większą część ludzi. Pozostała zaś w Buiukdere dwie fregaty mają wszystkie lud zdrowy.

Były W. Admirał, Hafiz Ali Basza, który dotąd trudnił się w waszczyście Surudschi Baszy zaciąganiem woyska w Romelii do obozu, mianowany został wielkorządcą Ohri i Albassano w wyższej Albanii.

Z powodu świąt Bairam wyszła tu zwyczajna promocyjna lista. Naważniejszym w niey jest mianowanie znanego częścią z poselstwa do Francyi pod czas przeszłej Moskiewskiej wojny, częścią z zawartego pod Dardanelami z Anglią pokoju, częścią też z posiadanege przez nie iaki czas urzędu Reis-Efendego Wahida Emeni Efendi intendentem marynarki na miejscu przeznaczonego zapewne na wyższy urząd Gianib Efendego. Ministrowie, wiyawszy Tauszbaschi, zostali na fłotniach swoich potwierdzonemi.

Nadeszłe w tey chwili pod d. z b. m. z Smirny listy przyniosły nam nieprzyjemną wiadomość, że i w tem mieyscie wybuchła znowu morowa choroba, i rozszerzyła się stamtąd aż do Scalanuova. Na Adryatyckim morzu pokazac się także miały znaki tej choroby. Przybyły tu onegdaj z Odessy kupiecki statek zapewnia, że nie tylko do tego Moskiewskiego miała i portu wkradła się, ale nawet pokazuje się już w Krymie.

Dnia 25. Listopada 1812.

Pan Desirabode, z Paryża, Chirurg, Dentyfla główney kwatery Cesarzskiej wielkiego woyska, ma honor uwiadomic Publiczność o swoim pobycie w mieście Warszawie, gdzie łtosownie do otrzymanego pozwolenia Rządu, sprawować będzie swoją sztukę i sprzedawać swoją wodę, która cudownemi skutkami ziednała sobie powszechną pochwałę, i o której Dzienniki tylekroć z pochwałą wspominały. Co aby udowodnić, przytacza Pan Desirabode następujące pismo:

Cesarstwo Francuzkie. Zuświadczenie.

My Jan Franciszek de Bourgoing, Kommandant legii honorowey, nadzwyczajny Poset i pełnomocny Minister Cesarza Francuzow i Króla Włoskiego, Protektora Ligi Renskiej &c. &c. przy Królu Jmci Saskim, Xiążęciu Warszawskim &c. Udowodniamy i Zapewniamy, iż Pan Desirabode, z Paryża, posiadający wodę antyskorbutyczną, której dobry gatunek władze lekarskie w Paryżu, Wiedniu &c. uznaty, i której sprzedaz we Francyi zollata upowaznioną szczególnym Dekretem Rządu, otrzymał od Króla Jmci Saskiego, za pośrednictwem naszym, pozwolenie sprzedawania tey w krajach tego. Na dowod czego, wydaliśmy niniejsze zaświadczenie Panu Desirabode, ażeby mu służyło, iak prawo i słuszość wymaga. — Działo się w Dreźnie dnia 26 Września 1809 roku. (L.S.) Bourgoing.

Przez Ministra Francuzkiego, Lefebure.

Sposob prosly i łatwy zachowania zębów w ich białości, i mienia warg i dziąseł zawsze twardych i koloru różowego.

Woda antyskorbutyczna, której Pan Desirabode, Dentyfla Paryzki, jest jedynym właścicielem, znana jest iak przez swoją skuteczność iak proste użycie. Bieli prędko nayożarnysze zęby; wprawiane czyni tak iasnymi iak są naturalne, i natychmiast oczyszcza je z kamienia winnego (tartare) osiadającego przy nich. Wytepia wszystkie plamy, iakiegokolwiek bądź koloru; uśmierza niezwołocznie ból, ochrania zęby od prochnienia i w tym ymnie rozszerzenie się tegoż, jeżeli się już zaczęło, przez włożenie kawatka bawełny w tey wodzie zmoczanego w ząb spruchniały; niedopuszcza prochnienia pobliskich zębów. Umacnia chwiejące się zęby, tudzież słabe dziąsta, które jeżeli odstają od zębów, znowu do nich przyrosną. Wargi, które straciły swoy kolor, odzyskują go przez polizanie ich językiem podczas wymywania ust i po wymyciu. Zapobiega nieprzyjemnemu odorowi z ust, a dobry sprawnie. Widać zaraz wychodzącą moczylą i ostrą wilgotność, która się w dziąstach i skorce znajduie, a tym sposobem zapobiega prochnieniu w samych tego początkach. Leczy skorbut na lądzie i na morzu, lub niedopuszcza go; niszczy nabrzmiałość dziąseł, i wyprowadza z nich zbyteczną krew. Leczy nakoniec wszystkie choroby usne, które często z zaniedbania osob niemi dotkniętych pochodzą. W 15flu minutach można się już o tych przymiotach przekonać. W oyskowi, niemajątni leczeni będą bezpłatnie.

Sposob użycia. Wymywają się tylko każdego poranku ustia świeżą wodą. Raz na tydzień wlewa się mała łyżka tey wody antyskorbutycznej do szlanczki, bez przymieszania inney wody, i umoczoną w niey szczoteczka chędoży się zęby i dziąsta, az do wypotrzebowania rzeczoney łyżki tey wody. Prosty ten sposob czyni zęby tak białymi, iak kość sionidwą; zapobiega okropnym bolom zębów pochodzącym z prochnienia, uśmierza je, a na co nie znano przez długi czas innego sposobu, procz pozbawienia się z tey najpiękniejszey ozdoby natury. Na przekonanie o nieszkodliwości roślin antyskorbutycznych, użytych do tey wody, Pan Desirabode ofiaruje się ją pic, gdy zaydzie żądanie. Woda ta zollawia w ustach przyjemny smak.

Cena butelek jest: 1 1/2, 3, 6, 12 talarow Pruskich podług wielkości. — Im starsza jest ta woda, tym dzielniejszy iej skutki.

Uważać potrzeba, ażeby nazwisko Pana Desirabode znajdowało się na karteczce przyklepioney do buteleczki, inaczej bowiem niebyłaby kupioną u niego, i doznano-

by zawodu, iak się to iuz zdarzyło. — Osoby niemieszkające w Warszawie, a ży-
czące sobie tey wody, raczą tylko przesłać przez pocztę do Pana Desirabode należy-
tość za buteleczki, które z największą akuratnością przez następującą pocztę przesta-
nę im zoftaną. Listy z pieniędzmi mają być frankowane; i nieposzle się za mniey-
szą ilość, iak 3 Talary Pruskie.

Mieszka on w Pałacu Xiężney Sapieżyny, dawniey Walickiego, na pierwszym
piętrze Nro 542 przy ulicy długiey w Warszawie.

Niżey podpisani tymczasowi Syndykowie upadłej Massy JPana Jozefa Rohm De-
kretem Wys. Trybunału Handlowego Departamentu Krakowskiego i Radomskiego z dnia
9go Października r. b. do liczby 290 stosując się do Przepisow Prawa Kodeksu Handlo-
wego Księgi III. oddziału IV. Art. 66 iako niemniey wezwania Wgo Jana Franciszka
Fischera delegowanego Kommissarza Sądowego mamy honor zawiadomić wszystkich
upadłej Massy Wierzycieli, iż Termin czterdzieſcio dniowy do sprawdzenia czyli we-
ryfikacyi szczególnych Massy długow, do dnia 10go Grudnia r. b. wyznaczonym zo-
stał, iakoż niniejszym go wyznaczamy wzywając oraz wszystkich Massy Wierzycieli
ażeby w przeciągu tych dni 40stu bądź osobiście bądź przez swoich Pełnomocników
w dni Poniedziałkowe od godziny 9tej do godziny 12tej przed południem w Kancellar-
ryi Wos. Trybunału Handlowego w każdym tygodniu przed niżey podpisanymi Syn-
dykami stawić się niemieszkali, iako też oświadczyli iakowym Prawem iakowey
summy Wierzycielami są, tudzież żeby Papiery długi udowodniające Syndykom wrę-
czyli, lub żeby ie w Kancellaryi Trybunału Handlowego złożyli, na które otrzymają
Rewersa, gdyż przeciwnym razie po upłynieniu Czterdzieſiodniowego Termina Lista
niezgłaszaających się Wierzycieli sporządzoną i Wys. Trybunałowi Handlowemu z tą
Prozbą przedſlawiona będzie ażeby niezgłaszaających się Wierzycieli za uporczywie
niełatających ogłoszeni i od podziału Massy za wyłączonych poczytani byli. —

Wzywamy również owych Massy Wierzycieli którzyby do rzeczy nie ruchomych
lub ruchomych upadłej Massy Jozefa Rohm Prawo własności lub zastawu, mieć mnie-
mali, ażeby w przeciągu wyznaczonego Terminu w dniach i godzinach wyżej wska-
zanych przed W. Kommissarzem i niżey podpisanymi Syndykami celem udowodnie-
nia Praw swoich zgłaszali się ażeby w przypadku niemożności załatwienia pod-
obnych interesow, rzecz sporna pod rozstrzygnięcie Wys. Trybunału Handlowego o-
desłana być mogła. — Wzywamy nakoniec wszystkich upadłej Massy Jozefa Rohm
Dłużników, ażeby to co Massie winni na ręce podpisanych Syndykw najdaley do
dni 15tu od daty niniejszego obwieszczenia za kwitem na rzecz Massy zapłacić nie-
omieszkali gdyż po upłynionym piętnastu dniowym Terminie, każdy dłużnik o za-
płacenie należytości upadłej Massie przed Wysoki Trybunał Handlowy zaporzwanym
zostanie i koszta Prawne na siebie ściągnię. — Datum w Krakowie dnia 9go Listopa-
da R. 1812go.

Jan Nep. Tomaszkiw cz. Synd upadł. Massy Joz. Rohm.

J. n Nep. Gielg, tymcz. Synd. upadł. Massy Joz. Rohm.

Prefekt Departamentu Krakowskiego oznajmuje, iż w dniu 30 Listopada r. b. lo
godzinie 9tej przed południem odbywać się będzie w Wieliczce licytacja na zakupie-
nie kilku oddziałami ilości 6000 korcy owsa dla koni Salinarnych rocznie potrzebne-
go. Każdy więc chęć licytowania mający i w Wadium dostateczne w gotowiznie
złożyć się winne opatrzon, stawić się w dniu i godzinie wyżej oznaczonych w Urzę-
dzie Administracyi wspólnych Salin Wielickich nieomieszka. — W Krakowie dnia 19go
Listopada 1812.

(Pod.) *Wodzicki, Prefekt.*
Wronski, S. J.

Włościanka ze Sułoszowy, do państwa Pieskoskalskiego należący wsi w powie-
sie Olkuskiem, z pierwszego małżeństwa Tekli Zuradowa, drugiego Dratwowa, o-
puściła w roku 1809 powrotnego męża swojego Franciszka Dratwę, i od tego czasu nie
ma o niey żadney wiadomości; uprasza przeto na miłość bliźniego, aby jeżeliby kto
wiedział o przebywaniu lub śmierci wspomnioney wyżej iego małżonki Tekli Dra-
twowey, raczył go przez dwor Pieskoskalski, gdzie koszt będzie miał zaraz zwroczo-
ny, uwiadomić.